

P A R L A M E N T Č E S K É R E P U B L I K Y

POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2026

X. volební období

Pozměňovací návrh

poslance Karla Turečka

k vládnímu návrh zákona, kterým se mění zákon č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

(Sněmovní tisk č. 48)

Pozměňovací návrh Karla Turečka k vládnímu návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (Sněmovní tisk č. 48)

1. Dosavadní čl. I se nově označuje jako část první a za část první se vkládá nová část druhá, která zní:

„ČÁST DRUHÁ

Změna vodního zákona

Čl. II

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění zákona č. 76/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 274/2003 Sb., zákona č. 20/2004 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 444/2005 Sb., zákona č. 222/2006 Sb., zákona č. 342/2006 Sb., zákona č. 186/2006 Sb., zákona č. 25/2008 Sb., zákona č. 167/2008 Sb., zákona č. 181/2008 Sb., zákona č. 157/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 150/2010 Sb., zákona č. 77/2011 Sb., zákona č. 151/2011 Sb., zákona č. 85/2012 Sb., zákona č. 350/2012 Sb., zákona č. 501/2012 Sb., zákona č. 275/2013 Sb., zákona č. 303/2013 Sb., zákona č. 64/2014 Sb., zákona č. 61/2014 Sb., zákona č. 187/2014 Sb., zákona č. 39/2015 Sb., zákona č. 250/2016 Sb., zákona č. 183/2017 Sb., zákona č. 225/2017 Sb., zákona č. 113/2018 Sb., zákona č. 312/2019 Sb., zákona č. 403/2020 Sb., zákona č. 364/2021 Sb., zákona č. 544/2020 Sb., zákona č. 261/2021 Sb., zákona č. 284/2021 Sb., zákona č. 149/2023 Sb., zákona č. 182/2024 Sb., zákona č. 70/2025 Sb. a zákona č. 266/2025 Sb., se mění takto:

1. V § 88e se dosavadní text označuje jako odstavec 1 a doplňuje se odstavec 2, který zní:

„(2) Odebírá-li oprávněný podzemní vodu z vodního zdroje na území jedné obce nebo vojenského újezdu na více místech, pro účely stanovení základu poplatku se objem odebraného množství podzemní vody sčítá.“.

2. V § 88g písmena a) a b) znějí:

„a) jedné sedminy příjmem rozpočtu Státního fondu životního prostředí České republiky
a
b) šesti sedmin příjmem státního rozpočtu v kapitole Ministerstva zemědělství.“.

3. V § 88h se odstavec 1 zrušuje a zároveň se zrušuje označení odstavce 2.

4. V § 88i odst. 2 se za slovo „poplatku“ vkládají slova „a zálohy na poplatek“.

5. V § 88j odstavec 4 zní:

„(4) Formát a obsahovou strukturu řádného a dodatečného poplatkového přiznání stanoví Ministerstvo zemědělství ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí vyhláškou.“.

6. V § 88j se doplňuje odstavec 5, který zní:

„(5) Správce poplatku vydá platební výměr do 2 měsíců od uplynutí lhůty podle odstavce 1.“.

7. Za § 88l se vkládá nový § 88m, který včetně nadpisu zní:

„§ 88m

Záloha na poplatek za odebrané množství podzemní vody

(1) Poplatník je povinen platit zálohu na poplatek za odebrané množství podzemní vody pro poplatkové období bezprostředně následující po kalendářním roce, ve kterém měl povinnost podat poplatkové přiznání za skončené poplatkové období, a to ve výši

a) jedné čtvrtiny poplatku za rozhodné poplatkové období, pokud je souhrnná výše záloh na poplatek rovna nebo je nižší než 300 000 Kč,

b) jedné dvanáctiny poplatku za rozhodné poplatkové období, pokud je souhrnná výše záloh na poplatek vyšší než 300 000 Kč.

(2) Poplatník je povinen zaplatit zálohu na poplatek za odebrané množství podzemní vody nejpozději do 25. dne

a) posledního měsíce každého kalendářního čtvrtletí, vznikla-li mu povinnost podle odstavce 1 písm. a), nebo

b) každého kalendářního měsíce, vznikla-li mu povinnost podle odstavce 1 písm. b).

(3) Rozhodným poplatkovým obdobím se rozumí poplatkové období, za které vznikla povinnost podat poplatkové přiznání v roce bezprostředně předcházejícím roku, v němž má být záloha placena.

(4) Státní fond životního prostředí České republiky předává Generálnímu ředitelství cel do konce kalendářního roku seznam poplatníků, kterým na základě údajů uvedených v poplatkovém přiznání vznikla povinnost platit zálohu na poplatek za odebrané množství podzemní vody včetně uvedení její výše pro každého poplatníka.“.

8. V příloze č. 2 se v části A čísla „2,00“ a „3,00“ nahrazují číslem „7,00“.

Čl. III

Přechodná ustanovení

1. Pro poplatkové povinnosti za poplatková období započatá před 1. lednem 2027, jakož i pro práva a povinnosti s nimi související, se použije zákon č. 254/2001 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

2. Poplatek za odebrané množství podzemní vody za poplatkové období roku 2027 se vypočte jako součet součinu čtvrtiny základu poplatku a sazby poplatku podle zákona č. 254/2001 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, a součinu tří čtvrtin základu poplatku a sazby poplatku podle zákona č. 254/2001 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

3. Pro poplatkové období roku 2027 je poplatník poplatku za odebrané množství podzemní vody povinen zaplatit 2 zálohy. První záloha ve výši poloviny skutečně odebraného

množství podzemní vody v poplatkovém období roku 2026 vynásobené sazbou uvedenou v příloze č. 2 k zákonu č. 254/2001 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, je splatná 25. den posledního měsíce třetího čtvrtletí roku 2027. Druhá záloha ve výši jedné čtvrtiny skutečně odebraného množství podzemní vody v poplatkovém období roku 2026 vynásobené sazbou uvedenou v příloze č. 2 k zákonu č. 254/2001 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, je splatná 25. den posledního měsíce kalendářního roku 2027.

4. Státní fond životního prostředí České republiky předá Generálnímu ředitelství cel do konce června 2027 seznam poplatníků, kterým na základě údajů uvedených v poplatkovém přiznání vznikla povinnost platit zálohu na poplatek za odebrané množství podzemní vody včetně uvedení její výše pro každého poplatníka na poplatkové období počínající dnem 1. dubna roku 2027.

5. Souhrnná výše záloh na poplatek za odebrané množství podzemní vody pro poplatková období 2028 a 2029 vzniká ve výši skutečně odebraného množství podzemní vody v poplatkovém období roku 2026 vynásobeného sazbou uvedenou v příloze č. 2 k zákonu č. 254/2001 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Pro uvedená poplatková období je poplatník povinen platit zálohu ve výši

a) jedné čtvrtiny souhrnné výše záloh na poplatek, pokud je souhrnná výše záloh na poplatek rovna nebo je nižší než 300 000 Kč,

b) jedné dvanáctiny souhrnné výše záloh na poplatek, pokud je souhrnná výše záloh na poplatek vyšší než 300 000 Kč.“.

2. Dosavadní čl. II se nově označuje jako čl. IV v části třetí, která zní:

„ČÁST TŘETÍ

Čl. IV

ÚČINNOST

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2027, s výjimkou části druhé, která nabývá účinnosti dnem 1. dubna 2027.“.

O D Ů V O D N Ě N Í

Současný systém zpoplatnění odběrů vody je součástí vodního zákona již od počátku jeho účinnosti, tj, od 1. 1. 2002. Zatímco cena za odběr povrchové vody, do níž se promítají náklady státních podniků Povodí na činnosti související mj. se správou povodí, správcovstvím vodních toků a provozem vodních děl ve vlastnictví státu, v průběhu času narůstá úměrně tomu, jak se tyto náklady zvyšují, poplatek za odebrané množství podzemní vody zůstává neměnný. S postupujícím časem tak jeho sazby ve výši 2 Kč/m^3 pro zásobování pitnou vodou a 3 Kč/m^3 pro ostatní užití výrazně zaostávají za cenou za odběr povrchové vody, která se v letošním roce pohybuje v rozmezí 5,26 Kč/m^3 (územní působnost státního podniku Povodí Vltavy) až 9,09 Kč/m^3 (územní působnost státního podniku Povodí Moravy).

Tato výrazná nerovnováha přirozeně motivuje odběratele k upřednostňování odběrů podzemní vody, vedoucímu až k jejímu drancování, neboť odběr vody povrchové se v lokalitách s relativním dostatkem vody podzemní nejeví v tomto kontextu jako ekonomicky výhodný. Popsaný stav je však nutné z pohledu ochrany životního prostředí hodnotit jako nepříznivý, neboť zdroje podzemních vod jsou ve srovnání se zdroji vody povrchové významně obtížněji obnovitelné a (nejen) pro svou kvalitu jsou oceňovány jako mnohem vzácnější.

Cílem předloženého návrhu je vytvořit technicko ekonomický nástroj, k ochraně množství a jakosti podzemních vod, zejména v období sucha, ve vazbě na klimatické scénáře. Výrazné navýšení poplatku za odebrané množství podzemní vody, vedoucí k jeho konkurenceschopnosti vůči výši ceny za odběr povrchové vody, čímž přirozeně dojde k přeorientování odběratelů na zdroje vody povrchové a tím dojde k zvýšení ochrany množství vody podzemní, jako nenahraditelného zdroje vody pro budoucí období.

Navrhuje se zvýšit sazbu poplatku za odebrané množství podzemní vody na 7 Kč, a to bez dalšího rozlišování účelu jejího odběru, jako tomu bylo doposud.

V souvislosti se změnami klimatu dochází k poměrně znatelným změnám v koloběhu vody, přibývají hydrologické extrémy, reprezentované na jedné straně silnými a vytrvalými srážkami vedoucími až k ničivým povodním, na druhé straně výrazným srážkovým deficitem projevujícím se dlouhodobým hydrologickým suchem. Oba stavy jsou pro krajinu a život v ní velmi nepříznivé a bez realizace vhodných vodohospodářských opatření prakticky neřešitelné.

V současné době je v rámci vodního hospodářství nezbytné investovat především do následujících oblastí:

- Zmírnění dopadů sucha, a to nejen posilováním vodních zdrojů a obnovou vodních nádrží, ale rovněž realizací revitalizačních opatření (nejen) na vodních tocích a dalšími projekty, jež umožní zadržovat vodu v krajině a zvýšit odolnost území vůči suchu.

- Realizace protipovodňových opatření, v jejichž rámci se financují stavby či jiná opatření na ochranu sídel před povodněmi, která dokáží snižovat rizika rozlivu povodně a zmírňovat tak její dopady na obyvatele i veškerou infrastrukturu. Po případných povodních je nezbytné rovněž financovat obnovu území, včetně obnovy vodohospodářského majetku.

- Výstavba a obnova infrastruktury vodovodů, kanalizací a čistíren odpadních vod, jež zefektivní přísun kvalitní pitné vody do domácností na jedné straně a zlepší odvádění a čištění odpadních vod na straně druhé.

Nad rámec výše uvedeného bude v nejbližší letech zahájena realizace několika významných vodních nádrží – Nové Heřminovy, Skalička, Vlachovice, Kryry a dále soustava Senomaty –

Šanov, zároveň pokračují přípravy k budoucímu propojení bývalého lomu Libouš s vodním dílem Nechranice. Uvedené vodní nádrže budou jednotlivé funkce a účely kombinovat – umožní zachycování povodňových vln a snižování kulminačních průtoků při extrémních srážkách, v období sucha naopak budou využitelné pro nadlepšování průtoků ve vodních tocích. Některé z nich poslouží také k zemědělským závlahám či přímo jako zdroje pitné vody pro obyvatele příslušného regionu. Doplňkově budou využívány pro sport či rekreaci a také k výrobě elektrické energie.

Všechna tato opatření a záměry si vyžádají nemalé finanční náklady, které však státní podniky Povodí ani Ministerstvo zemědělství, jemuž jsou podřízeny, nejsou schopny pokrýt z vlastních rozpočtových prostředků.

Z uvedených důvodů je navrženo, aby část výnosu poplatku za odebrané množství podzemní vody byla příjmem Ministerstva zemědělství, které je využije na financování vodního hospodářství. Tyto finanční prostředky budou moci být dále distribuovány nejen jednotlivým správcům povodí, ale také samosprávám, vlastníkům vodohospodářské infrastruktury i dalším subjektům, kteří jsou příjemci jednotlivých dotací.

Podíl na výnosu poplatku, který je příjmem rozpočtu Státního fondu životního prostředí České republiky, bude díky navýšení sazby poplatku zachován. Podíl na výnosu poplatku, který byl příjmem rozpočtu kraje, se nově stane součástí podílu Ministerstva zemědělství.

Poplatek bude nově hrazen formou záloh, jejichž souhrnná výše bude odpovídat výši poplatku za rozhodné poplatkové období. Navržené schéma počítá s tříletými cykly, jež se vzájemně překrývají, přičemž v prvním roce cyklu vždy dochází k realizaci odběru podzemní vody, ve druhém roce je v souvislosti s těmito odběry poplatníkem podáno poplatkové přiznání a ve třetím roce je poplatník povinen platit zálohy na aktuální poplatkové období v souhrnné výši odpovídající výši poplatku za poplatkové období prvního roku cyklu.

Zálohy budou hrazeny čtvrtletně či měsíčně v závislosti na souhrnné výši záloh na poplatek. Vyúčtování bude realizováno na základě platebního výměru, který bude vydán v návaznosti na poplatkové přiznání tak, jako je tomu doposud.

Účinnost předloženého návrhu je stanovena k 1. dubnu 2027, tj. od počátku druhého čtvrtletí roku, čemuž bude odpovídat počet záloh, jejich výše a datum splatnosti; tyto náležitosti jsou v přechodných ustanoveních návrhu stanoveny s přihlédnutím k nutnosti technické a administrativní přípravy na nový systém. Specifickému režimu bude podléhat nejen samotné poplatkové období roku 2027, ale i poplatková období let 2028 a 2029, během nichž už sice budou poplatníci platit zálohy v pravidelné měsíční či čtvrtletní četnosti, avšak na základě specifického způsobu stanovení jejich souhrnné výše. Od poplatkového období roku 2030 se navržená právní úprava použije v plném rozsahu.

Pro poplatkové povinnosti, vzniklé v poplatkovém období roku 2026, a s nimi související práva a povinnosti bude použita stávající právní úprava. Poplatek za první čtvrtletí poplatkového období roku 2027 bude vypočítán dle dosavadní sazby a jeho úhrada proběhne na základě platebního výměru vydaného v roce 2028.

PLATNÉ ZNĚNÍ S VYZNAČENÍM NAVRHOVANÝCH ZMĚN A DOPLNĚNÍ

Poplatek za odebrané množství podzemní vody

Oddíl 1

Poplatek

§ 88

Subjekt poplatku

(1) Poplatníkem poplatku za odebrané množství podzemní vody je oprávněný z povolení k odběru podzemní vody.

(2) V případě, že oprávněný podle odstavce 1 umožnil výkon svého povolení k nakládání s vodami podle § 11 odst. 3 provozovateli vodovodu pro veřejnou potřebu podle zákona upravujícího vodovody a kanalizace, je poplatníkem poplatku tento provozovatel vodovodu pro veřejnou potřebu.

§ 88a

Předmět poplatku

Předmětem poplatku za odebrané množství podzemní vody je odběr podzemní vody podle § 8 odst. 1 písm. b) bodu 1.

§ 88b

Osvobození od poplatku

Od poplatku za odebrané množství podzemní vody se osvobozuje odebírání podzemní vody provedené poplatníkem na území jedné obce nebo vojenského újezdu, jehož objem nepřekračuje 6 000 m^3 za kalendářní rok nebo nepřekračuje 500 m^3 v každém měsíci kalendářního roku.

§ 88c

Základ poplatku

Základem poplatku za odebrané množství podzemní vody je objem odebrané vody v m^3.

§ 88d

Sazba poplatku

Sazba poplatku za odebrané množství podzemní vody je uvedena v příloze č. 2 k tomuto zákonu.

§ 88e

Výpočet poplatku

(1) Poplatek za odebrané množství podzemní vody se vypočte jako součin základu poplatku a sazby poplatku.

(2) Odebírá-li oprávněný podzemní vodu z vodního zdroje na území jedné obce nebo vojenského újezdu na více místech, pro účely stanovení základu poplatku se objem odebraného množství podzemní vody sčítá.

§ 88f

Poplatkové období

Poplatkovým obdobím poplatku za odebrané množství podzemní vody je kalendářní rok.

§ 88g

Rozpočtové určení poplatku

Výnos poplatku za odebrané množství podzemní vody je z

~~a) 50 % příjmem rozpočtu kraje, na jehož území se odběr podzemní vody uskutečňuje, a~~

~~b) 50 % příjmem rozpočtu Státního fondu životního prostředí České republiky.~~

a) jedné sedminy příjmem rozpočtu Státního fondu životního prostředí České republiky a

b) šesti sedmin příjmem státního rozpočtu v kapitole Ministerstva zemědělství.

§ 88h

Účelovost poplatku

~~(1) Část výnosu poplatku za odebrané množství podzemní vody, která je příjmem rozpočtu kraje, může být použita pouze na podporu výstavby a obnovy vodohospodářské infrastruktury, a to zejména pro obec, na jejímž území se odběr podzemní vody uskutečňuje, a na zřízení a doplňování zvláštního účtu podle § 42 odst. 4.~~

~~(2)~~ Část výnosu poplatku, která je příjmem Státního fondu životního prostředí České republiky, může být použita na zlepšování ochrany kvality a množství vod a sledování množství a kvality vod.

Oddíl 2

Správa poplatku

§ 88i

Správce poplatku

(1) Správcem poplatku za odebrané množství podzemní vody je Státní fond životního prostředí České republiky.

(2) Správu placení poplatku **a zálohy na poplatek** vykonává celní úřad. Místní příslušnost celního úřadu se řídí podle sídla nebo místa pobytu poplatníka.

§ 88j

Poplatkové přiznání

(1) Poplatník poplatku za odebrané množství podzemní vody je povinen podat poplatkové přiznání nejpozději do 15. února kalendářního roku následujícího po skončení poplatkového období.

(2) Poplatkové přiznání se podává prostřednictvím integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí.

(3) Poplatkové přiznání se nepodává, je-li odebírání podzemní vody osvobozeno od poplatku.

~~(4) Tiskopis poplatkového přiznání a dodatečného poplatkového přiznání vydává správce poplatku.~~

(4) Formát a obsahovou strukturu řádného a dodatečného poplatkového přiznání stanoví Ministerstvo zemědělství ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí vyhláškou.

(5) Správce poplatku vydá platební výměr do 2 měsíců od uplynutí lhůty podle odstavce 1.

§ 88k

Splatnost poplatku

Poplatek za odebrané množství podzemní vody je splatný ve lhůtě do 30 dnů ode dne nabytí právní moci platebního výměru.

§ 88l

Úrok z prodlení

U nedoplatku na poplatku za odebrané množství podzemní vody vzniká úrok z prodlení.

§ 88m

Záloha na poplatek za odebrané množství podzemní vody

(1) Poplatník je povinen platit zálohu na poplatek za odebrané množství podzemní vody pro poplatkové období bezprostředně následující po kalendářním roce, ve kterém měl povinnost podat poplatkové přiznání za skončené poplatkové období, a to ve výši

a) jedné čtvrtiny poplatku za rozhodné poplatkové období, pokud je souhrnná výše záloh na poplatek rovna nebo je nižší než 300 000 Kč,

b) jedné dvanáctiny poplatku za rozhodné poplatkové období, pokud je souhrnná výše záloh na poplatek vyšší než 300 000 Kč.

(2) Poplatník je povinen zaplatit zálohu na poplatek za odebrané množství podzemní vody nejpozději do 25. dne

a) posledního měsíce každého kalendářního čtvrtletí, vznikla-li mu povinnost podle odstavce 1 písm. a), nebo

b) každého kalendářního měsíce, vznikla-li mu povinnost podle odstavce 1 písm. b).

(3) Rozhodným poplatkovým obdobím se rozumí poplatkové období, za které vznikla povinnost podat poplatkové přiznání v roce bezprostředně předcházejícím roku, v němž má být záloha placena.

(4) Státní fond životního prostředí České republiky předává Generálnímu ředitelství cel do konce kalendářního roku seznam poplatníků, kterým na základě údajů uvedených v poplatkovém přiznání vznikla povinnost platit zálohu na poplatek za odebrané množství podzemní vody včetně uvedení její výše pro každého poplatníka.

Příloha č. 2 k zákonu č. 254/2001 Sb.

A. Poplatek za odebrané množství podzemní vody

Účel užití odebrané podzemní vody	**Sazba v Kč/m^3**
Pro zásobování pitnou vodou	~~2,00~~ **7,00**
Pro ostatní užití	~~3,00~~ **7,00**

B. Poplatek za vypouštění odpadních vod do vod povrchových

B.1. Dílčí poplatek z objemu

Poplatkové období	**Sazba poplatku (Kč/m^3)**
od 2019	0,1

B.*2.* Dílčí poplatek z jednotlivého znečištění

UKAZATEL znečištění	**SAZBA Kč/kg**	**LIMIT ZPOPLATNĚNÍ**		
		hmotnostní kg/rok	**a**	**koncentrační mg/l**
1.				
a) CHSK nečištěné odpadní vody				
do 31. 12. 2004	16	20 000		40
od 1. 1. 2005	16	8 000		40
b) CHSK čištěné odpadní vody	8	10 000		40
c) CHSK pro odpadní vody čištěné z výroby buničiny a ze zušlechťování bavlnářských a lnářských textilií	3	10 000		40
2. RAS	0,5	20 000		1200
3. nerozpuštěné látky[47)]	2	10 000		30
4. fosfor celkový				
do 31. 12. 2004	70	13 000		3
od 1. 1. 2005	70	3 000		3
5. dusík amoniakální				
do 31. 12. 2001	40	15 000		15

6. dusík Nanorg			
od 1. 1. 2002	30	20 000	20
7. AOX od 1. 1. 2002	300	15	0,2
8. rtuť	20 000	0,4	0,002
9. kadmium	4 000	2	0,01